

diger zijn, omdat zij zich zoo uitermate goed vereenigen laten. De twee gevallen completeeren elkaar.

JELGERSMA vindt de degeneratieve atrophie van den lateralen bundel gepaard met een volkomen atrophie der dorsale afdeeling van de ventrale ponskernen. De intacte pyramidenstreng grenst daardoor onmiddellijk aan het lint. Al wijst hij er niet uitdrukkelijk op, het is uit alles duidelijk, dat met de atrophie dezer kernen ook het stratum profundum pontis is te gronde gegaan. Daarmede is dus ook een atrophie der pedunculi cerebelli ad pontem gegeven.

In mijn geval zijn de nuclei pontis ventrales *volkomen* intact. In de pedunculi cerebelli ad pontem is geen enkel spoor eener degeneratie aanwezig.

Deze twee gevallen vormen te samen genomen een zóó sprekend corollarium voor de meening van FLECHSIG als men slechts wenschen kan.

De laterale bundel eindigt in de achterste ventrale ponskernen. (JELGERSMA toonde hun atrophie aan bij een degeneratieve atrophie van dien bundel).

De vezels van dien bundel eindigen daarin allen, met name gaat geen enkele vezel *direct* over in de middelste steelen van het cerebellum. (In mijn geval zijn met intacte nuclei pontis, deze pedunculi cerebelli ad pontem volkomen normaal).

De degeneratie volgt de wet van WALLER. Zij maakt halt voor het eerste station, dat het systeem onderbreekt. Dit geldt zelfs bij gevallen, waar de laesie van de vroege jeugd af bestond (ook bij den vroeger door mij beschreven idiotoot was van atrophie der ponskernen geen sprake). Is de laesie tijdens het foetale leven ontstaan (zooals waarschijnlijk in het geval JELGERSMA), dan kan de degeneratie de wetten volgen, welke VON GUDDEN bij het vaststellen zijner experimenteele methode voor het onderzoek van het centrale zenuwstelsel heeft leeren kennen. Dan kunnen ook de kernen te gronde gaan.

BOEK AANKONDIGING.

Ieder lezer van dit *Tijdschrift* kent zeker den *Dictionnaire de médecine* van LITTRÉ. Het boek werd in 1806 samengesteld door J. CAPURON, werd later herzien door NYSTEN e. a. en beleefde in 1855 eene *tiende* uitgave, bewerkt door E. LITTRÉ en CH. ROBIN. Daarna zijn achtereenvolgens nog vijf nieuwere uitgaven door de beide laatstgenoemden bewerkt en thans hebben de uitgevers, J. B. BAILLIÈRE & FILS, de bezorging van eene *zestiende* uitgave opgedragen aan Dr. P. DECAYE, die zich de medewerking heeft verzekerd van een aantal bekende deskundigen: BERTILLON, CHARPENTIER, CHAUVEL, DAGUENET, FOVILLE, LEBLOND, MAREY, VOISIN en vele anderen. De nieuwe uitgave blijft niettemin den naam dragen: „Dictionnaire de médecine de LITTRÉ”. Het boek zal 1880 bladzijden bevatten, 550 afbeeldingen tusschen den tekst, en bovendien een Atlas van 112 bladen, alles tot den zeer matigen prijs van 24 francs; elke week zal eene „Série” van 3 vel druks — of van 2 vel druks en 2 platen — verschijnen. De eerste vier Seriën hebben het licht gezien.

Hoe welkom deze Dictionnaire is voor menigeen, zoowel op het gebied der geneeskunde, als op dat der heelkunde, verloskunde, openbare gezondheidsregeling, veeartsenijkunde, pharmacie en aanverwante wetenschappen, is wel voldoende gebleken uit de betrekkelijk snelle opeenvolging van zoovele uitgaven, die ieder op zichzelf toch in duizenden exemplaren zijn verspreid. De 1ste Serie van de *zestiende* uitgave draagt het opschrift: „160eme mille” — een cijfer, waarvan *onze* schrijvers en uitgevers wel zullen duizelen!

De bruikbaarheid van het boek zal nog worden verhoogd door eene herziening en uitbreiding van een aanhangsel, dat de Latijnsche, Grieksche, Hoogduitsche, Engelsche, Italiaansche en Spaansche synonymen van de voornaamste geneeskundige kunsttermen in zes afzonderlijke „glossaires” vermeldt, en dat zeker goede diensten zal kunnen bewijzen aan hen, die bij het lezen van tijdschriften enz. in vreemde talen maar al te dikwijls stuiten op woorden, waarvan de juiste beteekenis door gewone woordenboeken niet wordt opgegeven. — De typographische uitvoering mag zeer geroemd worden. — Ik geloof den aankoop van het werk zeer te mogen aanbevelen.

Het vermogen van kleedingstoffen om warmte door te laten. — Dit is de titel van eene dissertatie, op den 19den April l.l. verdedigd door den doctorendus J. A. VAN LEUVEN tegen de bedenkingen der Faculteit van Geneeskunde te Utrecht. Het opschrift vermeldt echter slechts een deel van het onderwerp, waarover het boekje handelt; want de schrijver heeft ook het vermogen van enkele kleedingstoffen, om onder zekere omstandigheden *water* door te laten, nader bepaald — een en ander meer bijzonder met het oog op hetgeen Prof. Dr. G. JAEGER ter aanbeveling van de „Jaegerwol” en het „wolvégime” heeft gezegd.

Het onderzoek heeft in de eerste plaats aan het licht gebracht, dat in Nederland veel namaak onder den naam van „Jaegerwol” in den handel is en dat de echte Jaegerwol zich zeer gunstig van vele andere gelijksoortige fabrikaten onderscheidt; zij is bijzonder zacht, buigzaam, veerkrachtig, zeer los geweven en weegt betrekkelijk zeer licht.

De Heer VAN LEUVEN heeft voorts de voortreffelijkheden van het „wolvégime”, die JAEGER zoo hoog roemt, vergeleken met de eigenschappen van katoen, linnen, baai, flanel en *los* geweven zijde, en heeft uitkomsten verkregen, die wel de aandacht verdienen.

Hij heeft nl. vastgesteld, dat eene *wollen* stof — *zuivere* flanel (zonder katoendraden) even goed als de zomerstof of de winterstof van JAEGER — wel in het algemeen het best het warmteverlies door straling en geleiding tegengaat, maar dat *los* geweven zijde haar in dit opzicht zeer nabij komt.

Het is hem voorts gebleken, dat het warmteverlies, geleden bij het bedekken van eene *vast* omsluitende laag met eene andere *los* omsluitende laag kleedingstof, zoodat er zich eene luchtruimte van een halven tot een geheel centimeter dikte tusschen beide lagen bevindt, weinig verschilt, naarmate onder eene wollen buitenbekleding een binnenkleed van katoen, linnen of baai geplaatst wordt. — Het warmteverlies wordt ook niet aanmerkelijk gewijzigd, naarmate de *wollen* bekleding de buitenste, dan wel de binnenste der twee